

Bakonya, Boda, Bükkösd, Cserdi, Cserkút, Helesfa, Hetvehely, Kővágószőlős, Kővágótöttös

Az NYMTIT elnöke a 2015-ös feladatokról

Fontos feladat a fiatalok tájékoztatása

Kovács Győző, az NYMTIT elnöke

- Így, az év elején számunkra kiemelt jelentőségű a költségvetés számainak megismerése, a támogatási szerződés aláírásának előkészítése. Csak a pontos számok ismeretében tudjuk majd részletes tartalommal megtölteni ez évi prog-

ramtervünket. Azt azonban elmondhatom, hogy nemsokára lezárul ez a folyamat. Az viszont már korábban eldőlt, hogy az idei esztendőben ismét esedékes a kétévente megrendezett lakossági közvélemény-kutatás a radioaktív hulladékok elhelyezésére irányuló vizsgálat kapcsán, melynek megszervezésében és előkészítésében a társulás is részt vesz – emelte ki Kovács Győző, az NYMTIT elnöke, majd hozzátette: - A felmérés fontos visszajelzése munkánknak. Ugyanakkor azt ezt megelőző, településről településre haladó tájékoztató körút - a road-show, ahogy hívni szoktuk -, sok új információt ad majd az itt élőknek.

A társulás vezetője azt is elmondta, hogy természetesen idén is kiemelt figyelmet kapnak a települések közösségi életébe beépült hagyományos programok, mint a Tájékoztató Nap, az iskolás gyerekek kémia- és fizikaversenye, a játékos ismeretterjesztő vetélkedők megszervezése, valamint a tanulmányút programjának össze-

állítás, előkészítése. Az Ellenőrző Bizottság tagjai idén is részt vesznek a felelős munkájukat segítő képzésen, illetve szakmai útra is elmennek majd. Ezeknek a szakmai programoknak a megvalósításában komoly segítséget kap a társulás a Radioaktív Hulladékokat Kezelő Kft. vezetőjétől és a kommunikációs önálló osztály munkatársaitól.

Végül az ifjúság tájékoztatásának fontosságát fejtegette az NYMTIT vezetője:

- Az elmúlt évben már elkezdtük, és ezt a törekvésünket folytatva ebben az esztendőben is nagyobb hangsúlyt kap majd munkánkban az iskolai közösségek bevonása a tájékoztatási folyamatba. Ez azért nagyon fontos, mert ennek a korosztálynak a képviselői lesznek, akik felnőtt korukban a tároló megépítéséről dönthetnek majd, s hogy ezt felelősen tehessék, már most megfelelő ismeretekkel kell rendelkezniük a környezetükben folyó munkákról.

Az RHK Kft. vezetője a Boda térségében folyó kutatásokról

Felelős döntés előkészítése zajlik

Dr. Kereki Ferenc

Valamelyest szűkülő költségvetéssel, de idén is tovább

folytatódnak Boda térségében a nagy aktivitású radioaktív hulladékok végleges elhelyezését célzó vizsgálatok. Minderről lapunknak dr. Kereki Ferenc, az RHK Kft. vezetője beszélt.

- Az elmúlt esztendőben új lendületet vett a Boda térségében folytatott kutatás. Mintegy 1,1 milliárd forint ráfordításával a bodai agyagkő formáció több pontján is végeztünk kutatófúrásokat. Ezek a kőzet tulajdonságainak, elsősorban

vízáró képességének vizsgálatára irányultak. (A biztonságos tárolás feltétele ugyanis, hogy ne mosódhasson ki szennyező anyag). Most úgy látszik, hogy az idei évnek szerényebb költségvetéssel vágunk neki, de akad munkánk azért bőven. A nagyjából 400 millió forintos keret felhasználásával fő feladatunk a tavalyi kutatófúrások során begyűjtött minták és információk kiértékelése lesz.

folytatás a 2. oldalon

A TARTALOMBÓL

Az ivóvíz védelme 2.o.

Radioaktív hulladék-tárolás 3.o.

Szakmai nap 4.o.

Az idei év kihívásairól 5.o.

Aláírták a támogatási szerződést Pakson 6. o.

Rajzpályázatot hirdetett az NYMTIT 7.o.

Vince-nap 8. o.

folytatás az 1. oldalról

Mint megtudtuk, még egy kutatóárok mélyítését is tervezik idén.

- Ez is fontos, mert ugyancsak számos új információval segítheti majd munkánkat. Összességében több mint 87 ezer négyzetkilométeres terület „szondázása” a cél - választa az idei szakmai elképzeléseket dr. Kereki Ferenc, a Radioaktív Hulladékokat Kezelő Közhasznú Nonprofit Kft.

(RHK Kft.) vezetője.

Mint az ügyvezető igazgató hangsúlyozta, idén is komoly figyelmet kap a kutatásokhoz kapcsolódó monitoring-rendszer működtetése.

- A nagy aktivitású radioaktív hulladék elhelyezésének lehetőségét kereső vizsgálat több évtizedes program, aminek az elején tartunk még. Így korai lenne bármilyen messzemenő következtetést le-

vonni. Ebben a munkában most az a legfontosabb, hogy a fúrásokkal, a geológiai és geofizikai vizsgálatokkal minél részletesebben megismerjük a hulladéktároló céljára a Nyugat-Mecsekben kiválasztott területet. Ugyanis a majdani felelős döntés meghozatalához ebben a stratégiai kérdésben a lehető legtöbb és legrészletesebb információnak kell rendelkezésre állnia.

Fúrótorony Boda határában

Az Rhk Kft. új telephelye: az MKKB

Az ivóvíz védelme hosszú távú feladat

Volt idő, amikor a paksi atomerőmű fűtőelemeinek egy részét magyar uránércből állították elő. Már az erőmű megépültét megelőzően volt Pécs közelében uránbányászat, majd ércfeldolgozás. Ez az ipari tevékenység csaknem 40 évig folyt, az okozott környezeti károk helyrehozatala a munkálatok befejeződésekor hamar megindult, de még ma sem fejeződött be.

A környezeti károk elhárítását 2014 áprilisa óta a Radioaktív

Hulladékokat Kezelő Közhasznú Nonprofit Kft. (RHK Kft.) végzi, amelynek a mecseki bázis a legújabb telephelye. (Pakson a nagy aktivitású ideiglenes tárolót – a KKÁT-t, Bataapátiban a kis és közepes aktivitású végleges tárolót – az NRHT-t, Püspökszilágyon a nem atomerőművi hulladékokat kezelő és tároló RHFT-t üzemelteti.)

Visszatérni a

természethez, megőrizni a természetet – ez az MKKB mottója, ami a felszíni és felszín alatti vizek tisztítására, a környezeti károk helyreállítására utal.

Az uránnal elszennyezett bányavizek, az ércfeldolgozás nyomán kialakult zagytározók környezetében az ivóvízbázis védelme kiemelten fontos. Ugyanis a bányavíz kiemelése és tisztítása, a zagytározók karbantartása, majd felszámolása nélkül Pécs város és a környező települések vízműkútjai rövid időn belül elszennyeződnek.

A vízkezelés a felszín alatti vizek uránmentesítését, a zagytározók térségében a szennyezett, magas sótartalmú vizek, illetve a meddőhányók környezetében lévő felszíni vizek kezelését jelenti. Ezen kívül sok más feladatot is végez új telephelyén az RHK Kft.

A védekezés napi 24 órában folyik a veszélyeztetettség fennállásáig, még vagy 40 évig. Ugyanakkor sokfajta ellenőrző mérőműszert is működtet a cég, hogy az esetleges veszélyhelyzetet mielőbb megszüntethesse.

Az RHK Kft.-nek a Mecseki Környezetvédelmi és Kutató Bázison 41 speciális szakterületen is képzett, nagy gyakorlattal rendelkező szakembere dolgozik, szoros együttműködésben a Társaság egyéb részlegeivel, osztályaival.

Szorpciós oszlopok a bányavízkezelő üzemben

Bányavízkezelő üzem

Radioaktív hulladék-tárolás

Mi lesz az elhasznált fűtőelemekkel?

Kísérletek és természeti példák is bizonyítják, hogy a nagy aktivitású radioaktív hulladékok – mint az atomerőművek kiégett kazettái – biztonságosan elhelyezhetők föld alatti végleges tárolókban. Európa számos országában foglalkoznak a kérdéssel, sőt, az évtized végére el is készülnek az első tárolók. Magyarországon a Nyugat-Mecsekben tavaly indultak újra az erre irányuló kutatások.

A radioaktív anyagok kezelésében és tárolásában az egyik leg-

Mélyégi fúrás

nagyobb feladat az úgynevezett nagy aktivitású, hosszú élettartamú hulladékok kezelése – mint például az atomerőművekben elhasznált üzemanyag-kazettáké. Ezek ugyanis rendkívül hosszú ideig, nagy energiával sugároznak, és hatásuk tartósan biztonságos kezelést tesz szükségessé, több százézer, akár egymillió évig.

A nagy aktivitású radioaktív hulladék kezelése és végleges tárolásának megoldása elkerülhetetlen

feladat. Bár a szakemberek újabb és újabb technológiákkal jelentkeznek, melyekkel további hasznos anyagokat lehet kivonni a kazettákból, csak a mennyiséget tudják csökkenteni, a folyamatok végén mindig marad fokozott odafigyelést igénylő, nagy aktivitású radioaktív hulladék.

Korábban többféle megoldás felmerült a probléma megoldására. Szóba jött, hogy a világűrben lenne legjobb helyen a nagy aktivitású radioaktív hulladék, vagy a mélytengerekbe süllyesztve, esetleg sarki jégbe „temetve”. A tudomány azonban sorra bebizonyította, hogy mindez óriási jövőbeli kockázatokat jelentene. Végül a szakemberek a természeti példák nyomán arra jutottak, hogy a szárazföldi, mélygeológiai tárolás szavatolja csupán a hosszú távú

biztonságot. Vagyis többszörös gátrendszer alkalmazásával, arra alkalmas közetben, mélyen a föld alatt kialakított, majd lezárt üregekben kell elhelyezni a hulladékot.

Az első mélyégi geológiai tárolók megnyitása

Svédországban és Finnországban az évtized végére várható, de például Nagy-Britannia, Olaszország, Franciaország is keresi már a megfelelő helyszínt.

Nagy-Britanniában két évtized sikertelenség után új lendületet kapott

a mélygeológiai radioaktív hulladék-tároló helyszínének kutatása, miután a kormány nagy összeget ajánlott fel a kutatások befogadására jelentkező településeknek, amelyek egyéb komoly beruházásokkal és több ezer új munkahellyel is számolhatnak a fejlesztés révén.

Franciaország három lehetséges helyszínt talált a mélygeológiai tároló számára, a kiválasztott és jelenleg is vizsgált területen 2025-ben állhat üzembe a kamrarendszer.

A Radioaktív Hulladékokat Kezelő Közhasznú Nonprofit Kft. (RHK Kft.) szakemberei úgy vélik, Magyarországon az előkészítő kutatásokkal együtt **nagyjából 50 év** múlva készülhet el egy ilyen tároló. Ehhez a Nyugat-Mecsekben tavaly indultak újra a kutatások. A majdani kialakításkor itt is a többszörös

Fúrómag

gátrendszer szavatolja majd, hogy a radioaktív anyag és a sugárzás több száz méter mélyen a föld alatt maradjon. A **korrozíóálló konténerekbe** helyezett kiégett fűtőelemeket **rézfalú tokokba** rakják majd, ezután a tokok és a tárolót alkotó **vízzáró agyagkő** közé hasonlóan vízzáró bentonit kerül – így alakul ki a többszörös gátrendszer.

A fúrótorony vezérlőjében

Középpontban a kommunikáció

SZAKMAI NAP: Tapasztalatcsere és kölcsönös segítségnyújtás

Megújítaná a társulási lapok és videó hírlevelek elkészítésének mikéntjét a Radioaktív Hulladékokat Kezelő Közhasznú Nonprofit Kft. (RHK Kft.). A Társasággal kapcsolatban álló települési társulások írott és elektronikus médiumainak a korábbinál is erősebb összhangra kell törekednie a szakmai információk és a térségi hírek átadásában – ez hangzott el az RHK Kft. kommunikációs önálló osztálya által szervezett sajtószakmai nap első eseményén.

– Társaságuk ezen a téren is a komplexitást és a lakosság naprakész, hiteles információkkal való ellátását tartja szem előtt – fűzte hozzá.

A szakmai nap második felében az RHK Kft. aktualitásai kerültek előtérbe, az ügyvezető igazgató, *dr. Kereki Ferenc* jóvoltából. A társaság vezetője sorra vette 2014 főbb eseményeit a cégük szemszögéből nézve, majd felvázolta az előttük álló feladatokat. Mint mondta, ezek megvalósításakor – akárcsak az eddigiekben – számít az NYMTIT, az ITT, a TEIT és a TETT korrekt tájékoztató tevékenységére. A tavalyi esztendő egyik nagy sikereként könyvelte el, hogy engedélyt kaptak a szakhatóságoktól az RHK Kft. és az MVM Paksi Atomerőmű Zrt. által közösen kidolgozott, a bátaapáti Nemzeti Radioaktív Hulladék-tárolót érintő új hulladékcsoomagolási és -elhelyezési koncepció megvalósítására. Az ügyvezető igazgató világossá tette, a külföldi tapasztalatokat is felhasználó megoldással közel 20 milliárd forintos megtakarítás érhető el.

A tapasztalatcsere résztvevői

A rendezvényen elhangzott: a program legfőbb célja a tapasztalatcsere és a kölcsönös segítségnyújtás. A rendezvényt az RHK Kft.-vel kapcsolatban álló négy társulás - Izotóp Tájékoztató Társulás (ITT); Nyugat-Mecseki Társadalmi Információs és Területfejlesztési Önkormányzati Társulás (NYMTIT); Társadalmi Ellenőrző, Információs és Településfejlesztési Társulás (TEIT); valamint a Társadalmi Ellenőrző Tájékoztató Társulás (TETT) - tájékoztató munkáját végző szakemberek számára hívták életre. Ez megteremtette a lehetőséget egy olyan „műhelybeszélgetésnek”, amely során mindenkinek alkalma nyílt saját szemszögéből megvilágítani a náluk alkalmazott kommunikációs stratégiát.

A tanácskozást *Honti Gabriella*, az RHK Kft. kommunikációs osztályvezetőjének a köszöntője nyitotta, melyben a szakmai nap fontosságát, hasznát hangsúlyozta. Ezt követően „mutatkoztak be” a társulások kiadványai, így a HÉTközlap, a TEIT Hírek, a Nyugat-Mecseki Tájékpép és a TETT Hírlap.

Varga Koritár László, az RHK Kft. kommunikációs főmunkatársa, a szakmai nap vezetője előljáróban kiemelte: bár formailag és tartalmilag különböznek egymástól a lapok, abban megegyeznek, hogy mindegyik fontos fórum az adott társulás településein. Ugyanakkor az újságok közti összhangot, a tájékoztatás egységességét is fontosnak tartotta, valamint azt, hogy a hazai nukleáris ipar működéséről, illetve az RHK Kft. tevékenységéről szóló szakmai információk mellett az adott térség hírei, eseményei is kapjanak helyet a kiadványokban.

A program végén a társulások időszaki videós magazinjaiból és internetes weboldalaiból adtak ízelítőt a szerkesztők. Ezeket elemezve is megszívlelendő, előre mutató javaslatokat fogalmaztak meg a résztvevők közös szerepvállalásuk, a nukleáris iparral összefüggő, minél hatékonyabb lakossági tájékoztatás érdekében.

A jó hangulatú, kötetlen beszélgetésen a tanácskozást szervező

A szakmai nap többi résztvevője

kommunikációs önálló osztály munkatársai és a program résztvevői egyaránt hasznosnak ítélték az első alkalommal, de hagyományteremtő szándékkal életre hívott szakmai napot.

Az NYMTIT települések polgármesterei az idei év kihívásairól

Útépítések és javítások, kultúrház-felújítás is szerepel a tervek között. Az elképzeléseket a társulás tagtelepüléseinek első emberei vázoltak lapunknak 2015-re vonatkozóan, miközben értékelték az NYMTIT munkáját, az ottani szerepüket is.

Varga István (Bakonya): - Idén mindenképpen elkezdjük a régóta tervezett útépítési projektünket, mégpedig mind a két elemét. Először is a falunkat Kővágótőttössel összekötő út javítását, szélesítését, majd az új aszfaltburkolatot kell elkészíttetnünk. A feladat a településen élők szá-

mára legalább ilyen fontos, hiszen a Bodára, illetve a 6-os útra kivezető makadámút megépítése mindannyiunk életét megkönnyíti. Bár egyelőre csak a saját forrás áll rendelkezésünkre, a munkákat mindenképpen elkezdjük. Bízunk abban, hogy sikerül pályázati pénzeket is kapnunk, és be is tudjuk fejezni.

Ami a NYMTIT munkáját illeti, az eddigiekkel kapcsolatosan az egész falu elégedettségét közvetíthetem. Számunkra a jövőben is az a fontos, hogy hiteles tájékoztatást kapjunk a kutatásokról, ugyanakkor az sem mellékes, hogy a közös rendezvények színesítik közösségünk életét.

Kovács Győző (Boda): - Tervünk van bőven - előttünk áll a temetőfejlesztés, a Rákóczi utca vízelvezetésének megoldása, a sportpálya körüli felújítás folytatása, a Start munkaprogram sikeres kiterjesztése. Hogy melyik tervvel meddig haladunk, az az elfogadás előtt lévő központi költségvetés és pályázati sikereink függvénye lesz.

Polgármesterként és elnökként az NYMTIT társulás tevékenységével, munkájával kapcsolatban számomra az a legnagyobb öröm, hogy a tagok nemcsak hasznát veszik az együttműködésnek, hanem valamennyien kiveszik részüket a munkából is.

Budai Zsolt (Bükkösd): - Büszkén mondhatom el, hogy egyszerre több vasat tartunk a tűzben. Pályázati sikereinken - három tenderünk is van a Norvég Alap forrásaira - múlik majd, hogy melyik területen meddig jutunk. Ami egészen bizonyos, idén eredményesen lezárjuk az új kultúrház

fejlesztésére irányuló 30 milliós beruházást, ami a Bükkösd Jövőéért Alapítvány lebonyolításában zajlik. A munka gyakorlatilag kész van, már csak az elszámolás és az ünnepélyes átadás van hátra.

Nagy öröm számomra, hogy részt vehetünk abban a mindeddig példaértékű tájékoztatási munkában, ami a nagy aktivitású radioaktív hulladékok elhelyezését célzó kutatásokkal kapcsolatban folyik. Ennek következtében településünkön szinte mindenki tudja, mi zajlik a környezetünkben. Nagyon bízom a folytatásban, ami a hiteles információáramlás túl hozzájárul a helyi és a szakmai kapcsolatrendszer bővüléséhez is.

Bogdán László (Cserdi): - Azt hiszem, nálunk nem kérdés, hogy idén mi adja számunkra a fő csapásirányt. Természetesen folytatni fogjuk eddigi sikeres közmunkaprogramunkat, erre irányulnak fejlesztéseink is. Szeretnénk bővíteni az üvegházunkat, hogy az év nagy részében tudjunk biztosítani munkalehetőséget a falubeliek számára. Erre építve lehetőség szerint minél több embert akarunk bevonni az értéket teremtő munka világába. Örömmel számolhatok be arról, hogy sikerült felvennem a kapcsolatot több budapesti étteremmel is, a jövőben szállíthatunk nekik friss zöldségeket.

Biztonság, felelősség, garancia. Ezzel a három szóval tudnám összefoglalni társulásunk munkájának és az RHK Kft.-vel való kapcsolatunk lényegét. És hogy mivel tudjuk ezt a legjobban

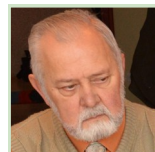
megadni az itt élő embereknek? A hiteles tájékoztatással..

Hagenthurn József (Cserkút): - Számunkra a tervezett kegyeleti fejlesztés, a temető felújítása és bővítése adja az idei esztendő legnagyobb feladatát. Földterületet vásároltunk, amit idén hozzacsatlakoztatunk meglévő sírkertünkhöz.

Utat, járdát építünk, és kijelöljük az új parcellákat is, valamint megépítjük az új kolumbáriumot, mivel a régi már teljesen betelt.

Az NYMTIT-ről szólva testületünk egyetértésével mondhatom, hogy nem változtatunk az eddigi gyakorlaton az ottani aktivitásunkat illetően. Továbbra is részt veszünk a tájékoztatási munkában. A kapott információkkal és a támogatás nyújtotta lehetőségekkel mindannyian elégedettek vagyunk.

Gondos Gyula (Helesfa): - Idén mindenképpen befejezzük az immár évek óta zajló járdaépítési programunkat. Bár értékét tekintve - 5,7 millió forintot fordítunk rá - nem tűnik olyan jelentős beruházásnak, a Fő utca lakói már nagyon várják, hogy előttük is elkészüljön a járda. Több

mint egy kilométeres szakaszt érintenek majd a munkálatok.

Ami a társulás működését, munkáját illeti, elégedettek vagyunk a források elosztásával, a feladatok kiadásával és a projektek megvalósulásával.

Wágner Antal (Hetvehely): - A település elmúlt évtizedeinek egyik legnagyobb, meghatározó beruházását készülünk lezárni. Elkészült ugyanis az ivóvíz minőségének javítását célzó 121 milliós programunk, erre az évre már „csak” a pénzügyi elszámolás maradt. Az idei esztendőben egy többfunkciós traktort vásárolunk, amit a Start munkaprogramban tudunk majd kiválóan hasznosítani.

A társulás településeinek együttműködéséről, a tájékoztatási tevékenységről csak az elégedettség hangján szólhatok, továbbra is szívesen veszünk részt benne.

Sándor Tibor (Kővágószőlős): - Ami idén biztosan megvalósul: az újtelepi épületek felé vezető járdák és a házak megközelítését szolgáló bejárók megépítése. Saját erőből dolgozunk, de reményeink szerint idén végére érünk a tavaly megkezdett munkának. Nagy szükség lenne az

általános iskolánk épületének felújítására is, ennek megvalósításához szükséges pályázatunk sikere. Én bizakodó vagyok.

Ami a társulás tájékoztatási munkáját illeti, nagyon jónak tartjuk a Nyugat-Mecseki Tájékpé megjelenéseit, tartalmát. Új szint jelentenek a már működő info-pontok is, amelyeket sokan használnak. Emellett örömmel számolhatok be arról, hogy a társuláson keresztül kapott támogatásból vásárolt furgonunkat már idén szolgálatába állíthatjuk.

Vizslár Irén (Kővágótöttös): - Településünk nem bővelkedik saját erős forrásokban, ezért terveinket pályázati sikereink határozzák meg. Elképzeléseink között szerepel a kultúrházunk felújítása és bővítése, és lehetőségeinkhez mérten szeretnénk az önkormányzat körüli kerítést

is rendbe ozatni

Bár polgármesterként csak most kapcsolódom be a társulási közösség munkájába, korábbról is vannak már információim, személyes tapasztalataim. Ezek alapján mondhatom, hogy jól működik a tájékoztatás, és példaértékű a falvak közötti együttműködés.

Idén is aláírta a támogatási szerződést a társulás

Az RHK Kft. közreműködésével támogat az NFM

A Támogatási szerződés február 23-i aláírása biztosítja, hogy a Nyugat-Mecseki-Mecseki Társadalmi Információs és Területfejlesztési Önkormányzati Társulás idén is teljesíthesse vállalt tájékoztatási kötelezettségét. A törvényi változásokat követve – 2015-ben a Radioaktív Hulladékokat Kezelő Közhasznú Nonprofit Kft. (RHK Kft.) közreműködésével, a Nemzeti Fejlesztési Minisztériummal (NFM) kötött Támogatási szerződést az NYMTIT:

Az atomtörvény értelmében a Magyarországon keletkező összes radioaktív hulladék biztonságos elhelyezésének anyagi háttérét a Központi Nukleáris Pénzügyi Alap (KNPA) teremti meg, amelybe a radioaktív hulladékot termelők fizetnek be. Ez adja a biztonságos és színvonalas hulladék-elhelyezését. Az RHK Kft. jogszabályi kötelezettsége, hogy tevékenységéről tájékoztassa a lakosságot. A tájékoztatási kötelezettségének az ellenőrzési és információs célú önkormányzati társulásokon – így például az NYMTIT-en – keresz-

Kovács Győző, az NYMTIT elnöke és dr. Kereki Ferenc, az RHK Kft. ügyvezető igazgatója

tül is eleget tehet. Az RHK Kft. kiemelt figyelmet szentel a tervezett hulladéktároló közvetlen környezetében élők tájékoztatására, ezért a hiteles és naprakész információk folyamatos átadásával egy őszinte és szoros kapcsolatot ápol a Társuláson keresztül az érintett települések és lakosságával.

Az NFM-mel kötött Támogatási szerződés aláírását követően, az NYMTIT megkötötte a támogatási alszerződéseket a tagönkormányzataival. Ennek köszönhetően a Társulás és tagtelepülései továbbra is ellátják az NYMTIT környezetében élő emberek hiteles és naprakész tájékoztatását a nagyaktivitású radioaktív hulladékok és kiégett fűtőelemek végleges tárolójának kialakítására vonatkozó kutatásokkal kapcsolatosan hiteles és naprakész tájékoztatását. A Társulás a támogatási szerződés értelmében együttműködik az NFM-mel és az RHK Kft.-vel, míg a tagtelepülések együttműködnek az NYMTIT-tel, valamint megvalósítják a kitűzött településfejlesztési célokat és feladatokat is.

Kovács Győző kézzel látta el a szerződést

A társulások elnökeivel tanácskozott az RHK Kft.

Négy önkormányzati társulás segíti az RHK Kft.-t abban, hogy a telephelyeinek közelében élők megismerjék tevékenységét, a radioaktív hulladék kezelésével kapcsolatos munkát. A társulások vezetői rendszeresen tanácskoznak a cég képviselőivel az aktuális munkálatokról és saját tevékenységükről. Február 23-án volt az idei első ilyen találkozó, melyen a 2015-ben tervezett tájékoztató programokról is szó esett. Ugyancsak itt írták alá a társulások vezetői az idei évre vonatkozó támogatási szerződéseket. Így Edelman György az ITT; Darabos Józsefné a TETT; dr. Bálint József a TEIT, míg Kovács Győző az NYMTIT képviselőjében látta el

A PR értekezlet Pakson

kézzel látta el a megállapodást dr. Kereki Ferenc, az RHK Kft. ügyvezető igazgatója mellett.

A tanácskozás során elhangzott, hogy - 2013 után - idén lesz a két évente esedékes közvélemény-kutatás a társulások tagtelepülésein. A tervek szerint az NYMTIT-nél április második felében kéri ki a szakemberek a lakosság véleményét, vagyis Bakonyán, Bodán, Bükkösdön, Cserdiben,

Cserkúton, Helesfán, Hetvehelyen, Kővágószőlősen, és Kővágótöttősen sok portára becsöngethetnek majd. A szakos tájékoztató körút során az RHK Kft szakemberei is el látogatnak minden településre.

Vizin Balázs

Rajzpályázat az általános iskolásoknak**Ahogy látom a településem...**

Az I. helyezett Hetvehelyen

A II. - III. - helyezettek az elismerő oklevéllel Kővágószőlősen

Szépszámu alkotás érkezett a Nyugat-Mecseki Társadalmi Információs Területfejlesztési és Önkormányzati Társulás (NYMTIT) által meghirdetett "Ahogy látom a településem most és, ahogy ha majd felnőtt leszek" című rajzpályázatra, amelynek díjátadóját február 20-án rendezték Bodán. A térség kilenc tagtelepülésének (Bakonya, Boda, Bükkösd, Cserdi, Cserkút, Helesfa, Hetvehely, Kővágószőlős, Kővágóttötös) általános iskolás korú diákjai, a tanárok elmondása szerint örömmel láttak hozzá a feladathoz, hogy rajzaik segítségével mutassák be, mit gondolnak a környezetvédelemről, lakóhelyük és iskolájuk jövőjéről.

Kovács Győző és Szilágyi Gábor

A pályázatra 35 alkotás érkezett:

I. helyezés oklevelét *Tóth Mihály* a hetvehelyi Általános Iskola tanulója kapta. II. helyezett lett *Szilágyi Gábor* 6. osztályos, III. helyezést ért el *Faragó Dávid*, 8. osztályos, a kővágószőlősi Általános Iskola tanulóitól.

Kovács Győző Boda polgármestere, az NYMTIT elnöke a díjátadáskor nagyra értékelte a rajzok üzenetét, miszerint a diákok láthatóan tiszta, rendezett, barátságos környezetben kívánnak élni. Mivel a környék települései már most is sokat tesznek ezért, biztató, hogy ez a gondolkodás a jövőben is meghatározó lesz a térségben – tette hozzá a településvezető.

Magyar Civil Becsületrend Cserdiben

Bogdán László szerint ma Magyarországon nem rossz cigánynak lenni.

Bogdán László átveszi a díjat *fotó: 168 óra*

Az országszerte a „cserdi csodaként” emlegetett település első emberét Magyar Civil Becsületrenddel tüntették ki. Bogdán László az életre hívója annak a programnak, amelynek következtében a ci-

gány többségű faluban az elmúlt évek során szinte megszűnt a bűnözés és a munkanélküliség, közben pedig az önkormányzat anyagi helyzete is stabilizálódott. A lakosság az önkormányzat tulajdonában lévő gazdaságokban dolgozik. Olyan sok zöldséget termelnek, hogy egy részét ingyen osztják szét országszerte a rászorulóknak között.

A Magyar Civil Becsületrend kitüntetéséről évről évre azoknak ítélnek oda, akiknek a tevékenysége az önzetlenséget, a humánus és a civil bátorság értékeit képviseli.

Az indoklás szerint Bogdán László, Cserdi község polgármestere „az emberi kiszolgáltatottság és reménytelenség lélekyomorító béklyójának szétzúzása érdekében sikeresen végzett humánus és példamutató tevékenysége elismeréséül” kapta a díjat. Gratulálunk és köszönjük!

A Magyar Civil Becsületrend anyagi díjazással nem járó évenkénti kitüntetés, amelynek értékét kizárólag az azt odaítélők által képviselt szellemi-erkölcsi tőke adja.

Az Ars Humanica Hungarica Kör, amelyet tudósok, egyházi személyek, művészek és a művészet pártolói alkotnak, 2011-ben alakult és megalapította a Magyar Civil Becsületrendet, hogy ily módon ismerje el a nemes emberi alapértékeket felmutató cselekedeteket.

A Magyar Civil Becsületrendet minden évben egy alkalommal, február 10-én, gróf Batthyány Lajos, az első független magyar kormány mártír miniszterelnökének születésnapján adja át a kör kitüntetetteknek. Jelképes üzenetű ez a nap, amit a kör tagjai a civil függetlenség és egyéni önfeláldozás napjának tartanak.

Disznóvágás a Zsongorkő lábánál

Pállinkával kezdődött, kolbász lett a vége!

A disznóvágás résztvevői

A Zsongorkő Baráti Kör második alkalommal rendezett disznóvágást a kövágószőlősi volt általános iskola udvarán február második, szinte tavaszias hétvégén.

belezik az állatot. Ezután kettévágják, hogy következzen a húsbontás immár a két félseretesen. Varga Géza böllérnek végig három férfiember

Dr. Hoppál Péter is kötényt kötött

A disznóölés mindig hajnalban kezdődik, a segítőknek ilyenkor pállinkával kínálják. A legügyesebb, leggyakorlottabb szúrja le a disznót, és ő bontja fel. Akinek nem volt ügyes hozzátartozója, az böllért, hentest hívott. Négy ember kellett a sertés lefogásához, ők az úgynevezett fogók. Az ölés és a kivéreztetés után az állat nagyon alapos tisztítása következett. A forrázás után a szőr és sörték eltávolítása aprólékos feladat. A disznóvágás kellékei közé tartozik a folyamatos forróvíz-ellátást biztosító vaskályha és üst, valamint a lemezkiad.

A disznóvágásban és feldolgozásban jól elkülöníthetők a női és férfimunkák. A rendkívül praktikus szállítható és a helyszínen összeállítható rénfára az inánál függesztve perzselik, majd

segédkezett, a bátrabb vendégekről nem is beszélve. És persze a léleklevegítő forralt bort meg a pogácsát is kínálnia kellett valakinek. Utóbbinak nem mindig volt keletje, bizonyos pillanatokban elhagyott bennünket az étvágy... Az asszonyok reggelire hagymás piritott vért és fokhagymás májat készítettek, ami igazán jólesett.

A rendezvényen jelen volt dr. Hoppál Péter országgyűlési képviselő és munkatársai, akik aktívan részt is vettek a feldolgozásban. A hagyományos, gazdag disznótórt vacsora többnyire húsvesszel, orjalevesszel - ami a húsos csontlevest jelenti - kezdődött, töltött káposztával, sült hurkával, kolbásszal, pecsenyével folytatódott, rétesel, fánkkal zárult.

Vince-nap

Újjáéledő hagyomány

A Vince-napi vesszővágás régi borász-hagyomány, a szőlősgazdák a Vince-napi (január 22.) időjárásból és a metszett vesszőkből jósolták meg, milyen lesz az idei termés.

Hamzau Relu Bodán kérte az áldást

A szőlő védőszentek közül január 22-én Szent Vince nyitja a sort. Az év első boros ünnepét sok baranyai borász máig életben tartotta, de inkább csak zárt, baráti eseményként, s főleg a borok kóstolására szorítkozva.

A Vince-nap egyre inkább kezd beépülni nem csak a borászok, hanem a borkedvelők naptárába is. Január derekán, vége felé úgyszincs miért koccintani, koccintunk hát Vincével! - mondták immár 20 évvel ezelőtt a kövágószőlősi szőlős gazdák, akikhez csatlakoztak 2010-ben a bodaiak is.

„A hagyománytisztelő boros gazdák

Szent Vincét a bor védőszentjének, neve napját pedig hagyományos termésjósló ünnepnapnak tartják. Január végén a "szőlővessző pálfordulóján" már készülődik a tavasz, legalábbis kezd visszavonulni a tél - említette Varga Géza, a Zsongorkő Baráti Kör elnöke a kövágószőlősi Vince napi rendezvényen.

Sok helyen papot is hívtak, s a tőkékre Isten áldását kérték, a szőlő négy sarkát borral vagy szenteltvízzel öntözték meg. A biztonság kedvéért még babonás fortélyokat is bevetettek, például a bekapáláskor bort rejtettek a föld alá, - említette Hamzau Relu plébános, aki két különböző helyszínen, Kövágószőlősen és Bodán kérte az áldást a Nyugat-mecseki borteremelő területre.

A gyökerek: Vince-naphoz kapcsolódó szokások

A hagyomány szerint Szent Vince napján a borosgazdák összegyűltek, hogy a levágott venyigéből, az úgynevezett vincevesszőkből megjósolják, milyen hosszú lesz a tél, s milyen termésre számíthatnak - hangzott el Havrán István borász kövágószőlősi tartott szakmai előadásában.

Milyen termés lesz idén?

Azt ilyenkor azért még nehéz megmondani, ha a következő hetekben nem sújtja komoly fagy a szőlőket, idén vidám szü-

ret várható, s bőségesen lesz bor - mondta Vadai Mihályné borász a bodai rendezvényen,

„A vendégek pozitív visszajelzései alapján elmondhatjuk, - mondta Kovács Győző, Boda polgármestere, hogy igény van az ilyen „emberléptékű”, termelőt és fogyasztót, vendégeket összeismertető, hagyománytisztelő, programokra. Nagy örömünkre sok visszatérő vendéget is köszönthettünk, akiket szeretettel várunk legközelebbi rendezvényeinkre is.”

Az összegyűlt borászok szerint az újbor íz világát, savtartalmát tekintve ígéretesnek, zamatosnak mutatkozik.

Ki volt Vince?

Szent Vince a vincellérek védőszentje. Vértanú, akit kegyetlenül halálra kínoztak a keresztényüldözések idején Hispániában (ma Spanyolország). A legenda szerint Vincét halála után a természet erői is védelmezték, míg a római helytartó akarata ellenére illően el nem temették.

TÁRSULÁSI LAP

Kiadja az NYMTIT
7672 Boda, Petőfi Sándor u. 28.

Felelős kiadó:
az NYMTIT

Szerkeszti a szerkesztő bizottság:
Kaszás Endre, Rónai Tibor, Perjés Krisztina
Nyomás: DUPLEX-ROTA
Pécs, Északmegeyer dűlő 4.